

**Polityka otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych
pracowników, doktorantów i studentów
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie**

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie realizuje politykę otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, zwaną dalej „Polityką otwartego dostępu”, tworząc warunki do udostępniania publikacji naukowych i danych badawczych pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

§ 1

1. Ustala się prawa oraz obowiązki pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w zakresie zapewnienia otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych, z uwzględnieniem innych prac lub utworów i szarej literatury, stworzonych przez te osoby w związku z zatrudnieniem lub odbywaniem kształcenia na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.
2. Prawa i obowiązki, o których mowa w ust. 1, obejmują także inne osoby, z którymi Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie zawarł umowy, o ile tak stanowi treść tych umów.
3. Polityka otwartego dostępu nie uchybia postanowieniom Regulaminu zarządzania własnością intelektualną oraz komercjalizacji w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

§ 2

Ilekroć w Polityce otwartego dostępu jest mowa o:

1. **otwartym dostępie** – należy przez to rozumieć dostępność treści lub danych nieodpłatnie w Internecie, co pozwala każdemu czytać, ściągać, kopiować, rozprowadzać, drukować, przeszukiwać lub zamieszczać odnośniki do pełnych wersji tekstów lub danych, indeksować, przekazywać jako dane do oprogramowania oraz używać w dowolnym innym zgodnym z prawem celu, bez barier finansowych, prawnych lub technicznych innych niż związane z uzyskaniem dostępu do samego Internetu;
2. **publikacjach naukowych** – należy przez to rozumieć recenzowane
 - a) artykuły w czasopismach naukowych,
 - b) materiały z konferencji,
 - c) monografie oraz rozdziały w monografiach
 - d) utwory zebrane;
3. **repozytorium instytucjonalnym** – należy przez to rozumieć repozytorium instytucjonalne Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie;

4. **danych badawczych** – należy przez to rozumieć dane zbierane, przetwarzane, pozyskane lub wytwarzane w ramach badań naukowych lub prac rozwojowych, cyfrowe i niecyfrowe, w formie np. dokumentów, arkuszy kalkulacyjnych, zeszytów terenowych lub laboratoryjnych, kwestionariuszy, nagrań dźwięku lub dźwięku i obrazu, transkryptów, fotografii, filmów, plików danych, okazów, próbek, artefaktów, zbiorów wyjść cyfrowych, baz danych, modeli, algorytmów, aplikacji, przepływów pracy, metodologii, standardowych procedur i protokołów;
5. **metadanych** – należy przez to rozumieć ustrukturyzowane informacje służące do opisu publikacji naukowych i danych badawczych, pozwalające na ich jednoznaczną identyfikację i umożliwiające ich wyszukiwanie;
6. **szarej literaturze** – należy przez to rozumieć literaturę, która nie została formalnie opublikowana przez akademickich lub komercyjnych wydawców, m.in. patenty, raporty, abstrakty konferencyjne, materiały dydaktyczne, preprinty, postprinty, rozprawy doktorskie, prace magisterskie i licencjackie;
7. **preprincie** – należy przez to rozumieć wstępną wersję publikacji przed recenzją naukową;
8. **postprincie** – należy przez to rozumieć zrecenzowaną naukowo ostateczną wersję manuskryptu zaakceptowaną przez wydawcę do opublikowania;
9. **zasadach FAIR** – należy przez to rozumieć zasady określające sposób właściwego przygotowania, obsługiwania i pracy z danymi, a to zasady:
 - a) **znajdwalności** (ang. *Findable*) – dane powinny być możliwe do maszynowego odnalezienia,
 - b) **dostępności** (ang. *Accessible*),
 - c) **interoperacyjności** (ang. *Interoperable*),
 - d) **możliwości ponownego wykorzystania** (ang. *Reusable*) – dane powinny być udostępnione do ponownego wykorzystania przez innych użytkowników.

§ 3

1. Pracownicy, doktoranci i studenci Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz inne osoby, o których mowa w § 1 ust. 2, powinni podjąć starania w celu zapewnienia otwartego dostępu do publikacji naukowych swojego autorstwa, z uwzględnieniem innych prac lub utworów i szarej literatury przez:
 - 1) zdeponowanie w repozytorium instytucjonalnym, w formie elektronicznej, postprintu wszystkich publikacji naukowych w terminie 3 miesięcy od daty przyjęcia do wydania, ale nie wcześniej niż w dacie ukazania się publikacji na stronie wydawnictwa;
 - 2) zdeponowanie w repozytorium instytucjonalnym, w formie elektronicznej, innych prac lub utworów i szarej literatury;
 - 3) zdeponowanie w repozytorium instytucjonalnym elektronicznej wersji rozprawy doktorskiej, nie później niż 30 dni przed wyznaczonym dniem obrony rozprawy doktorskiej lub w terminie 3 miesięcy od daty nadania doktorantowi stopnia naukowego;
 - 4) publikowanie ich w recenzowanych czasopismach otwartego dostępu, wydawnictwach otwartego dostępu lub na platformach otwartego dostępu.

2. Wykonanie zaleceń, o których mowa w ust. 1, powinno umożliwiać każdej osobie korzystanie z publikacji naukowych w dowolnie wybranym czasie i miejscu, bez ograniczeń technicznych oraz nieodpłatnie, na podstawie sublicencji udzielanych przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie w oparciu o licencje otwarte i wolne (np. Creative Commons, CC) do tych prac udzielane Uniwersytetowi Papieskiemu Jana Pawła II w Krakowie, które nie zawierają postanowień ograniczających lub wyłączających możliwość otwartego dostępu do tych prac.
3. Licencje Creative Commons wymagają podania informacji o autorze w momencie wykorzystywania materiału.
4. Pracownicy i doktoranci będący kierownikami projektów badawczych lub staży podoktorskich finansowanych ze środków agencji finansujących badania naukowe, krajowych lub zagranicznych, powinni stosować wytyczne polityki otwartego dostępu do publikacji finansowanych lub współfinansowanych ze środków takiej agencji.
5. Wsparcie w spełnieniu wymagań przewidzianych w ust. 1–4 zapewniają:
 - 1) koordynator ds. otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych;
 - 2) pracownicy Biblioteki Głównej oraz pracownicy Wydawnictwa Naukowego.

§ 4

1. Pracownicy, doktoranci i studenci Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz inne osoby, o których mowa w § 1 ust. 2, są zobowiązani do realizacji wymagań przewidzianych w § 3 ust. 1–3 w szczególności przez stosowne porozumienie:
 - 1) z wydawcami lub innymi właściwymi podmiotami, w tym przez udzielenie odpowiednich licencji niewyłącznych na korzystanie z publikacji naukowych;
 - 2) ze współtwórcami publikacji naukowych;
 - 3) z twórcami utworów pierwotnych (jeśli publikacje naukowe stanowią opracowania cudzego utworu).
2. Zobowiązuje się Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie do wyrażania zgody pracownikom i doktorantom Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz innym osobom, o których mowa w § 1 ust. 2, na publiczne udostępnianie publikacji naukowych ich autorstwa w repozytorium instytucjonalnym. Z ważnych powodów Dyrektor Wydawnictwa Naukowego w porozumieniu z Pełnomocnikiem Rektora ds. otwartego dostępu może podjąć decyzję o ograniczeniu dostępu do publikacji.

§ 5

3. Pracownicy i doktoranci Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz inne osoby, o których mowa w § 1 ust. 2, powinni podjąć starania w celu zapewnienia otwartego dostępu do pozostających w ich dyspozycji danych badawczych oraz powiązanych z nimi metadanych przez:
 - 1) doprowadzenie do ustanowienia zasad zarządzania danymi badawczymi w trakcie i po zakończeniu badań naukowych lub prac rozwojowych, w szczególności określenia rodzajów danych badawczych, zasad korzystania z nich, w tym procedur ich udostępniania i archiwizacji;
 - 2) zdeponowanie ich, w formie elektronicznej w Repozytorium Otwartych Danych;

- 3) jeśli to możliwe – publiczne udostępnienie danych badawczych wraz z udzieleniem odpowiednich licencji niewyłącznych analogicznych do przewidzianych w § 3 ust. 2;
 - 4) doprowadzenie do identyfikowalności danych badawczych, np. za pomocą standardów takich jak DOI (identyfikator obiektu cyfrowego), tak aby dane badawcze były dostępne, możliwe do wyszukania i nadawały się do ponownego wykorzystania;
 - 5) stosowne porozumienia z podmiotami wchodzącymi w skład zespołów badawczych, konsorcjów naukowych lub innymi właściwymi podmiotami lub współtwórcami danych badawczych.
4. Dopuszcza się ograniczenie przez pracowników i doktorantów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie zakresu korzystania z danych badawczych poprzez wskazanie wybranych kategorii osób uprawnionych do korzystania.
 5. Pracownicy Biblioteki Głównej lub Wydawnictwa Naukowego odpowiedzialni za funkcjonowanie Repozytorium Otwartych Danych opracowują plan zarządzania danymi badawczymi precyzujący rodzaje danych badawczych gromadzonych w Repozytorium Otwartych Danych, zestawy metadanych oraz zasady postępowania z danymi badawczymi, w tym ich udostępniania i archiwizacji.
 6. Wsparcie w spełnieniu wymagań przewidzianych w ust. 1, w szczególności w zakresie kontaktu z wydawcami, zapewniają:
 - 1) koordynator ds. otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych;
 - 2) pracownicy Biblioteki Głównej oraz pracownicy Wydawnictwa Naukowego.